

ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΣΑΒΒΑΤΟ 27 ΜΑΪΟΥ 2000
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ : ΑΡΧΑΙΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Κείμενο διδαγμένο από το πρωτότυπο
Δημοσθένους, Ὑπέρ τῆς Ῥοδίων ἐλευθερίας, 18-20

- 18 Ὡστ' ἔγωγ' οὐκ ἂν ὀκνήσαιμ' εἰπεῖν μᾶλλον ἠγεῖσθαι συμφέρειν δημοκρατουμένους τοὺς Ἕλληνας ἅπαντας πολεμῖν ὑμῖν ἢ ὀλιγαρχουμένους φίλους εἶναι. πρὸς μὲν γὰρ ἐλευθέρους ὄντας οὐ χαλεπὸς ἂν εἰρήνην ὑμᾶς ποιήσασθαι νομίζω, [...] πρὸς δ' ὀλιγαρχουμένους οὐδὲ τὴν φιλίαν ἀσφαλῆ νομίζω. οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπως ὀλίγοι πολλοῖς καὶ ζητοῦντες ἄρχειν τοῖς μετ' ἰσηγορίας ἦν ἠρημένοις εὖνοι γένοιντ' ἄν.
- 19 Θαυμάζω δ' εἰ μηδεὶς ὑμῶν ἠγείται Χίων ὀλιγαρχουμένων καὶ Μυτιληναίων, καὶ νυνὶ Ῥοδίων καὶ πάντων ἀνθρώπων ὀλίγου δέω λέγειν εἰς ταύτην τὴν δουλείαν ὑπαγομέναν, συγκινοῦνεῖν τι τὴν παρ' ἡμῖν πολιτείαν, μηδὲ λογίζεται τοῦθ' ὅτι οὐκ ἔστιν ὅπως, εἰ δι' ὀλιγαρχίας ἅπαντα συστήσεται, τὸν παρ' ὑμῖν δῆμον ἐάσουσιν. ἴσασι γὰρ οὐδένας ἄλλους πάλιν εἰς ἐλευθερίαν <ἂν> τὰ πράγματα ἐξάγοντας ὅθεν δὴ κακὸν αὐτοῖς ἂν τι γενέσθαι προσδοκῶσι, τοῦτ' ἀνελεῖν βουλήσονται.
- 20 τοὺς μὲν οὖν ἄλλους τοὺς ἀδικοῦντας τινὰς αὐτῶν τῶν κακῶς πεπονθότων ἐχθροὺς ἠγεῖσθαι χρή· τοὺς δὲ τὰς πολιτείας καταλύοντας καὶ μεθιστάντας εἰς ὀλιγαρχίαν κοινούς ἐχθροὺς παραίτῳ νομίζειν ἁπάντων τῶν ἐλευθερίας ἐπιθυμούντων.

Α΄. Από το κείμενο που σας δίνεται, να μεταφράσετε στο τετράδιό σας το τμήμα: "πρὸς μὲν γὰρ ἐλευθέρους δῆμον ἐάσουσιν".

Μονάδες 10

Β΄. Να γράψετε στο τετράδιό σας τις απαντήσεις των παρακάτω ερωτήσεων:

1. Κατά τον Δημοσθένη είναι προτιμότερο οι Αθηναῖοι να ἔχουν πόλεμο πρὸς ὅλους τοὺς Ἕλληνας "δημοκρατουμένους" πρὸς να εἶναι φίλοι καὶ σύμμαχοι με ὅλους τοὺς Ἕλληνας "ὀλιγαρχουμένους". Ποια εἶναι ἡ σκοπιμότητα αὐτῆς τῆς ρητορικῆς υπερβολῆς καὶ με ποια ἐπιχειρήματα τὴ δικαιολογεῖ ὁ ρήτορας;

Μονάδες 10

2. "Οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπως ὀλίγοι... εὖνοι γένοιντ' ἄν": Να ἐξηγήσετε ἀν ἡ διακήρυξη αὐτὴ τῶν ἀρχῶν τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς Αθῆνας ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν ἱστορικὴ πραγματικότητα τῆς Αθηναϊκῆς Συμμαχίας.

Μονάδες 10

3. Αφού διαβάσετε την παράγραφο 15 του μεταφρασμένου κειμένου σε σχέση με την παράγραφο 19 του πρωτότυπου κειμένου, να απαντήσετε στο ερώτημα:
Ποιο ήταν κατά τον Δημοσθένη το σφάλμα των Ροδίων και ποιες οι συνέπειές του για τους ίδιους;

Κείμενο από μετάφραση

15. Και δεν θα τα έλεγα ποτέ αυτά, αν πίστευα ότι συμφέρουν μόνον τη δημοκρατική παράταξη της Ρόδου, διότι ούτε εκπροσωπώ τους ανθρώπους αυτούς ως πρόξενος ούτε με κανέναν τους έχω προσωπική φιλία. Αλλά και στην περίπτωση ακόμη που θα συνέβαιναν αυτά τα δύο, πάλι δεν θα μιλούσα έτσι, αν δεν πίστευα πως αυτό είναι το συμφέρον σας, επειδή εγώ, αν μπορεί να το πει αυτό κάποιος που συνηγορεί για τη σωτηρία τους, συμμερίζομαι τη χαρά σας γι'αυτά που έπαθαν οι Ρόδιοι. Γιατί με το να σας αρνηθούν να λάβετε αυτά που σας ανήκαν έχουν χάσει την ελευθερία τους και, ενώ είχαν κερτημένο το δικαίωμα να είναι σύμμαχοι ισότιμοι με σας που είσθε Έλληνες και ανώτεροί τους, έχουν καταστήσει δούλοι βαρβάρων και δούλων, τους οποίους δέχτηκαν στις ακροπόλεις.

Μονάδες 10

4. Ποιο είναι το περιεχόμενο του όρου "ήθη" στη ρητορική τέχνη;
Μονάδες 10
5. Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τις λέξεις που σας δίνονται παρακάτω. Δίπλα σε καθεμιά από αυτές να γράψετε μια άλλη λέξη, ετυμολογικώς συγγενή, από το αρχαίο κείμενο:
α. πάθος, β. ηγεμόνας, γ. ουσία,
δ. ιστορία, ε. νόμισμα.

Μονάδες 10

Γ' Κείμενο αδιάκτο Αισχίνου του Σωκρατικού Άλκιβιάδης, απόσπ. 1

" Ἐνθυμήθητι γάρ, ὀπόθεν ἥλιος ἀνίσχει καὶ ὅπου δύεται". "Ἄλλ' οὐδέν" ἔφη "χαλεπόν, ὦ Σώκρατες, τὰ τοιαῦτα εἰδέναί." "Ἦδη οὖν σοι πάποτ' ἐμέλησεν, ὅτι ταύτης τῆς χώρας τοσαύτης οὔσης, ὅσον ὁ ἥλιος πορεύεται, ἢ καλεῖται Ἀσία, εἷς ἀνὴρ ἄρχει;" "Πάνυ μὲν οὖν", ἔφη, "ὁ μέγας βασιλεύς". "Οἷσθ' οὖν, ὅτι ἐκεῖνος ἐστράτευσε δεῦρο καὶ ἐπὶ Λακεδαιμονίου, ἡγούμενος, εἰ τούτω τῷ πόλει καταστρέψαιτο, ῥαδίως τοὺς γε ἄλλους Ἕλληνας ὑπηκόους αὐτῷ ἔσεσθαι καὶ

οὕτως εἰς φόβον Ἀθηναίους κατέστησεν, ὥστ' ἐκλιπόντες τὴν χώραν εἰς Σαλαμίνα ἔφυγον."

τούτω τῷ πόλει = αὐτὲς τις δύο πόλεις

1. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας το παραπάνω κείμενο. **Μονάδες 20**
- 2α. Να γράψετε τους ρηματικούς τύπους του κειμένου που βρίσκονται σε χρόνο Αόριστο στον αντίστοιχο τύπο του Ενεστώτα. **Μονάδες 7**
- 2β. **χαλεπόν, μέγας, ῥαδίως:** Να μεταφέρετε τους τύπους αυτούς στους άλλους βαθμούς. **Μονάδες 3**
- 3α. **δύεται, καλεῖται, ἄρχει, καταστρέφαιτο, ἔφυγον.** Να γράψετε τις προτάσεις στις οποίες βρίσκονται τα προηγούμενα ρήματα και να αναγνωρίσετε το είδος της καθεμιάς. **Μονάδες 5**
- 3β. **οὔσης, ἡγούμενος, ἐκλιπόντες, εἰδέναι, ἔσεσθαι.** Να χαρακτηριστούν συντακτικῶς οι προηγούμενοι τύποι. **Μονάδες 5**

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!!!